

TTE, 2021. **Világháborúk**

-
-
- Tony Judt egy helyen így fogalmazta meg a folytonosságot és az ellentétet nagy Európa-szintézisében: „Az első világháború lerombolta a régi Európát, a második világháború pedig megteremtette egy új Európa feltételeit”. (2005)

Hitler Youth, Big rail with look up -
Foto: Getty, 1934

Háborúk, 1918–1922

- görög–török (+ antant)
- magyar–cseh, magyar–román
- lengyel–német
- lengyel–litván
- lengyel–szovjet
- lengyel–cseh
- lengyel–ukrán (belorusz)

Belháborúk 1918–

- Írország
- Szovjet-Oroszország
- Finnország
- Németország
- Bulgária
- Olaszország
- Spanyolország
- Magyarország

+ *Polgárháború 1945–1949* Görögország

Mussolini, 1929. 03. 23.

„1919. március 23-án felemeltük a fasiszta forradalom fekete lobogóját, Európa megújulásának előjelét. A lövészárkok veteránjai és fiatal férfiak gyülekeztek e zászló köré, megalakították osztagaikat a gyáva kormányokkal és a végzetes keleti ideológiákkal szemben, hogy felszabadítsák az embereket 1789 átkos befolyása alól. Ezer és ezer bajtársunk esett el hősi harcban e zászló körül – igazi római hősökként – Itália utcáin és terein, Afrikában és Spanyolországban. Emlékük élő és mindig jelen van a szívünkben. Egyesek talán már elfelejtették a háború utáni évek megpróbáltatásait [egy hang a tömegből: 'Senki!'], de a mi osztagaink [squadristi] nem felejtettek és nem felejthettek [a tömegből: 'soha!'].”

(R. Gerwarth, 2018. 265.)

Harry Graf Kessler, 1922. 10. 29.

„A fasiszták puccsot hajtottak végre Olaszországban, és megragadták a hatalmat. Ha meg is tudják tartani, az kiszámíthatatlan következményekkel járó történelmi esemény lesz, nem csak Olaszország, de egész Európa számára. Ez az ellenforradalom győzelmes menetelésének első lépése. [...]
Mussolini puccsát bizonyos értelemben Lenin 1917. októberi puccsához lehet hasonlítani, mint annak az antitézisét. S valószínűleg újabb zűrzavarok és háborúk korszakának bevezetője lesz Európában.”

(Tagebücher, R. Gerwarth, 1918. 164.)

Németország, 1923

Ruhr-megszállás (harcok)

hiperinfláció

kormányváltások

kommunista felkelések

Rajnai Köztársaság

Hitler-puccs

(Nyugat-)Németország, 1950

porszívó

nylonharisnya

Dr. Adenauer

rock and roll, boogie-woogie

ARD-tévéadó

Európa Tanács és Montánunió

élelmiszerjegyek eltörlése (Gbr. 1954 végén!)

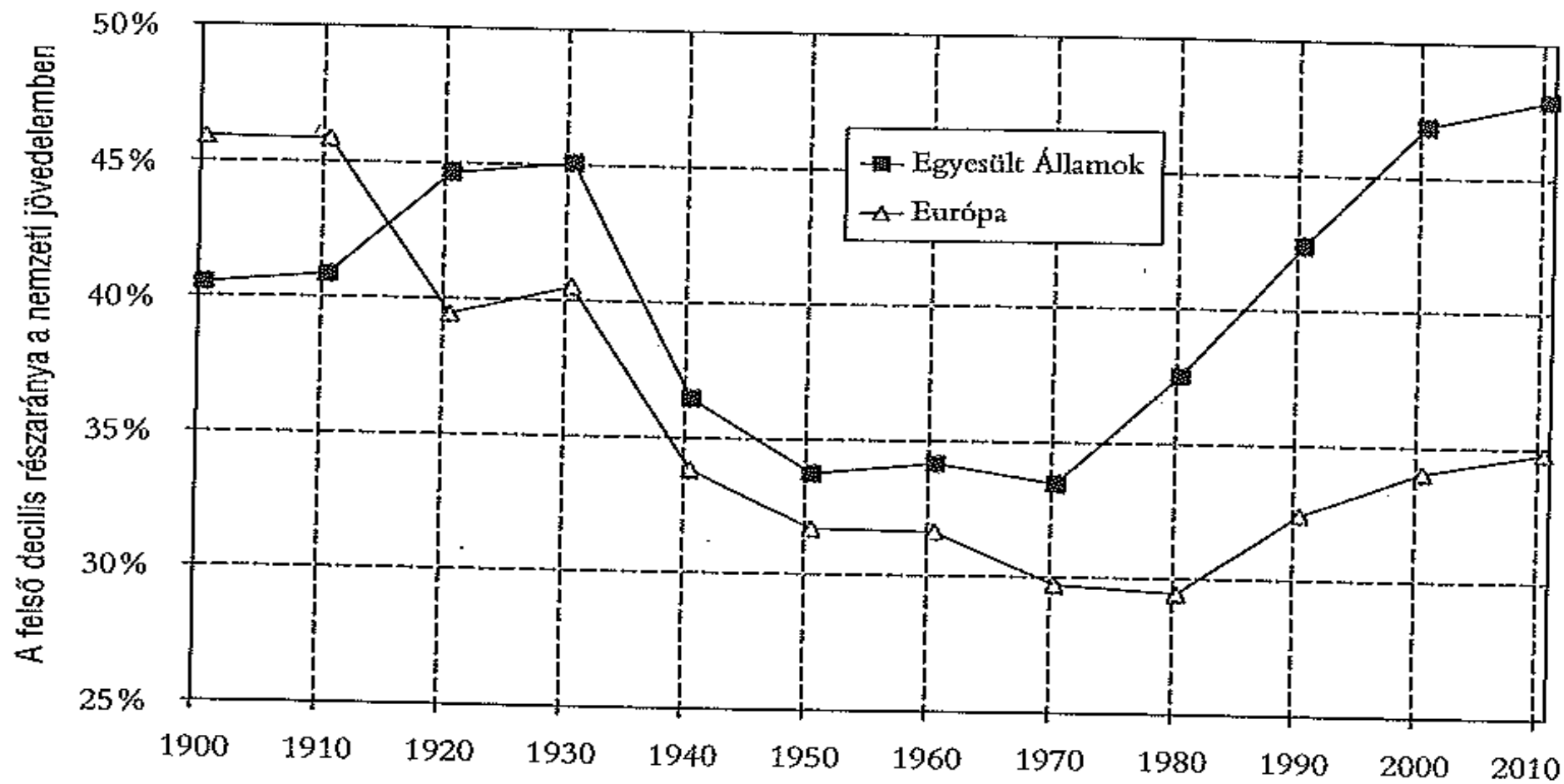

Thomas Piketty

„... a jövedelmi egyenlőtlenségek erőteljes csökkenése, amely 1914 és 1945 között csaknem minden fejlett országban bekövetkezett, mindenekelőtt a világháborúk és az ezekből adódó durva gazdasági és politikai sokkhatások következménye”. (*A tőke a 20. században, 2015*)

„... az 1914–18-as világégés által előidézett gazdasági és politikai válság [...] történelmi távlatból, vagyis a jelenlegi helyzetből visszatekintve az *egyetlen* erő az ipari forradalom óta, amely képes volt az egyenlőtlenségeket mérsékelni”. (*A tőke a 20. században, 2015*)

9.8. ábra. Jövedelmi egyenlőtlenségek: Európa és az Egyesült Államok, 1900–2010